

ชื่อวิทยานิพนธ์	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1
ผู้เขียน	นางมูมีนะห์ นุงอตาหยง
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 2) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ครูผู้สอนสายวิชาศาสนาและสามัญ จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเอง ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความเห็นของครู พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกรายการเหมือนกันทุกด้าน ทั้งนี้รูปแบบในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ตามความเห็นของผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีความเห็นตรงกันพบว่า มีการใช้ทุกโรงเรียนทั้งหมด 6 รูปแบบ คือ กิจกรรมฮาเลาะฮะฮุ (กลุ่มศึกษาอิสลาม) กิจกรรมละหมาดกียามุลลัยลุลญะมาอะฮุ กิจกรรมถือศีลอดร่วมกัน เดือนละ 1-2 ครั้ง กิจกรรมพี่เตือนน้อง/เพื่อนเตือนเพื่อน กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความประเสริฐของคุณธรรมจริยธรรมในแต่ละด้าน และค่ายอบรมจริยธรรมอิสลาม

2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอิสลาม ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 พบว่า ครูผู้บริหารและฝ่ายกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเห็นที่ สอดคล้องกัน คือ ปัญหาด้านเวลาไม่เพียงพอและงบประมาณที่มีจำกัด บุคลากรบางส่วนขาด ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและไม่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี นักเรียนขาด จิตสำนึก และไม่เห็นคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรม ความแตกต่างทางด้านฐานะของครอบครัว ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง พ่อแม่ไม่ค่อยเอาใจใส่เรื่องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ บุตรหลานและไม่มีกิจกรรมที่เน้นเฉพาะด้าน ส่วนข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังกล่าว คือ ผู้บริหาร บุคลากรและนักเรียนควรสร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีการปรับปรุงเวลาเรียนและให้มีความพร้อมด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถในการนำเสนอรูปแบบกิจกรรมและมีบทบาท ในการดำเนินกิจกรรม ควรมีกิจกรรมประชุมพบปะผู้ปกครองเป็นประจำ ควรจัดกิจกรรมพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกิจกรรมการทำฮาลาเกาะห์ประจำโรงเรียนและ จัดให้มีการประชุมฮาลาเกาะห์ทุกสัปดาห์ และกิจกรรมการเยี่ยมเยียนตามบ้านของนักเรียน

Thesis Title: Activities for Inculcating Islamic Ethics in Secondary Students at Islamic Private School in the Educational Area I, Yala

Author Mrs. Moominah Bungatayong

Major Program Islamic Studies

Academic Year 2009

ABSTRACT

The purposes of this research are to study (1) The model of student development activities to foster the Islamic moral and ethics of secondary school students in the Islamic Private Schools in Yala Educational Service Area, Region1. (2) Problems, obstacles, and suggestions relevant to student development activities which will foster the Islamic moral and ethics of secondary school students in the Islamic Private Schools in Yala Educational Service Area, Region1.

Samples of the study were 393 teachers. Instrument for quantitative data was questionnaire while qualitative data gained from school administrators via the in-depth interview.

Findings of the study showed that

1) With regards to the level of inculcating the Islamic moral and ethics in Islamic Private School students in the Yala Educational Service Area, Region1 in accordance with opinion of teachers, school administrators and officers from student activity affairs , it was at the high level. There were six forms of activities implementing, namely, Halaqa (Islamic study group), Qiyamullail in Jamā‘ah (Night prayer as a group), Fasting together for about 1-2 times a month, correcting mistake among friends, religious sermon about how important the Islamic moral and ethics are, and the moral and ethics training camp. Moreover, the results also showed that the level of fostering the moral and ethics were high in all aspects.

2) In terms of the problems and obstacles in the student development activities to foster the Islamic moral and ethics in the Islamic Private School in Yala Educational Service Area, Region1, school administrators, officers from the activities affairs or those responsible for student development activities, and teachers, they have similar opinions, namely, no enough time and budget, lack of responsibility from the staff themselves, students have no motivation and do not understand the values of moral and ethics, the different of financial status among students, the parents do not build enough consciousness to their children in terms of Islamic moral and ethics, and finally there are no specific activities. There are some suggestions for the student development activities, such as school administrators, staff, and students should build consciousness in practicing good Islamic moral and ethics as good examples. A study timetable and the educational media should be modified. The students should have chances to show their abilities in terms of activities. They should have an opportunity to get involved in organizing activities. There should have a regular meeting for parents. The activities which develop the moral and ethics should be organized regularly such as Halaqa and visiting houses of students.

موضوع البحث	أنشطة تنمية الدارسين لغرس القيم الأخلاقية الإسلامية لطلبة المرحلة الثانوية في المدارس الأهلية الإسلامية: منطقة التعليم الأولى مدينة جالا.
الباحثة	مؤمنة بونجاتايونج
القسم	الدراسات الإسلامية
العام الجامعي	2009 (1430 هـ)

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث إلى (1) الدراسة عن كيفية إقامة أنشطة تنمية الدارسين لغرس القيم الأخلاقية الإسلامية لطلبة المرحلة الثانوية في المدارس الأهلية الإسلامية بمنطقة التعليم الأولى مدينة جالا. (2) الدراسة عن المشاكل والمعوقات والاقتراحات حول كيفية إقامة أنشطة تنمية الدارسين في غرس القيم الأخلاقية الإسلامية لطلبة المرحلة الثانوية في المدارس الأهلية الإسلامية بمنطقة التعليم الأولى مدينة جالا.

مجموع العينة المستخدمة في التقاط معلومات الكمية هم المدرسون لقسمي الديني والعصري وعددهم 393 شخص. والأدوات المستخدمة في التقاط المعلومات هي نموذج الاستمارة التي أعدتها الباحثة بنفسها، وأما معلومات الجودة فتنحصر من مستوئي المدارس ومستوئي قسم الأنشطة أو المسئولين على أنشطة تنمية الدارسين عبر المقابلة.

ومن أبرز نتائج البحث:

1. أن مستوى غرس القيم الأخلاقية الإسلامية للدارسين بالمرحلة الثانوية في المدارس الأهلية الإسلامية بمنطقة التعليم الأولى مدينة جالا حسب رأي المدرسين على وجه العموم يكون في المستوى العالي، وكذلك على وجه التفصيل في جميع النواحي. حيث أن طريقة إقامة أنشطة تنمية الدارسين لغرس القيم الأخلاقية الإسلامية للدارسين بالمرحلة الثانوية في المدارس الأهلية الإسلامية بمنطقة التعليم الأولى مدينة جالا المتفق عليها لدى مسئولو المدارس ومستوئي قسم الأنشطة أو المسئولين على أنشطة تنمية الدارسين تكمن في ستة أنواع من الأنشطة وهي: حلقة التعليم، وقيام الليل، والصيام الجماعي مرة أو مرتين في كل شهر، والنصيحة الأخوية، والمحاضرة في غرس القيم الأخلاقية والمخيم التربوي.

2. وافق مسئولو المدارس وقسم الأنشطة أو مسئولوها والمدرسون على أن من أهم المشاكل والمعوقات التي تقف أمام مهام تلك الأنشطة هي عدم توفر الوقت الكافي لإقامة الأنشطة، وقلة الميزانية، وعدم مسؤولية الموظفين على الواجبات وقلة التعاون فيما بينهم، وعدم إنصاف الدارسين حول أهمية الأخلاق الفضيلة والاهتمام بها، والفوارق المالية والمنصية بين أفراد أسرة الدارسين، وعدم حصول التعاون من أولياء الأمور، وعدم اهتمام الوالدين في غرس أبنائهم القيم الأخلاقية، وعدم وجود الأنشطة المتخصصة. وأما الاقتراحات في طريق إقامة تلك الأنشطة فاقترحوا لمسئولي المدارس والموظفين والمدرسين كي يتخلقوا بالأخلاق الإسلامية الفاضلة ليكونوا أسوة حسنة للدارسين، ويصلحوا أوقات الدراسة لتناسب مع أنواع من الأنشطة، ويستعدوا أنواعا من الآلات والأدوات اللازمة الكافية، ويتيحوا الفرص للدارسين في إبداء الآراء والاقتراحات حول كيفية إقامة الأنشطة، ويفتحوا لهم مجالاً لإقامة بعض الأنشطة بأنفسهم، ويعقدوا مجلس اجتماع أولياء الأمور دورياً ومستمرًا، وكذلك أنشطة تنمية القيم الأخلاقية الإسلامية للدارسين، لاسيما الحلقة، وقيموا أنشطة زيارة بيوت الدارسين.

Prince of Songkla University
Pattani Campus